BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Број: ЈН2-03-07-1-1413-7/22
Мостар, 01.07.2022. године

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, филијала Мостар, рјешавајући по жалби потенцијалног понуђача Елцом д.о.о. Тузла од 17.05.2022. године, заступаног по пуномоћнику Мирољубу Радомировићу, адвокату из Тузле, изјављеној на Тендерску документацију број: 01/22-104-1 из маја 2022. године у поступку јавне набавке – Санација црпне станице „Одаци 1“ и црпне станице „Градњићи 1“, уговорног органа ЈП Брођанац д.о.о. Читлук, на основу члана 93. став (7), 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ" број: 39/14), на сједници Вијећа II одржаној 01.07.2022. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Жалба се усваја
2. Поништава се Тендерска документација број: 01/22-104-1 из маја 2022. године, заједно са обавјештењем о набавци број: 143-1-1-13-3-1/22 од 06.05.2022. године.
3. Усваја се захтјев жалиоца за накнаду трошкова састава предметне жалбе од 17.05.2022. године у износу од 240,00 КМ.
4. Обавезује се уговорни орган ЈП Брођанац д.о.о. Читлук да жалиоцу Елцом д.о.о. Тузла, заступаном по пуномоћнику Мирољубу Радомировићу, адвокату из Тузле исплати износ од 240,00 КМ у року од 15 дана од дана пријема овог Рјешења.
5. О повратy средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка овај орган донијет ће посебно рјешење.

О б р а з л о ж е њ е

Уговорни орган ЈП Брођанац д.о.о. Читлук (у даљњем тексту: уговорни орган) покренуо је отвореним поступком јавну набавку - Санација црпне станице „Одаци 1“ и црпне станице „Градњићи 1“, за који је обавјештење о набавци број: 143-1-1-13-3-1/22 објављено на порталу јавних набавки 06.05.2022. године.
На тендерску докумнетацију у предметном поступку јавне набавке потенцијални понуђач Елцом д.о.о. Тузла, заступан по пуномоћнику Мирољубу Радомировићу, адвокату из Тузле (у даљњем тексту: жалилац), изјавио је жалбу, коју је уговорни орган поступајући у складу

са чланом 100. став (5) Закона о јавним набавкама прослиједио овом органу, код кога је запримљена 26.05.2022. године.
Наведена жалба је комплетирана уплатом накнаде за покретање жалбеног поступка дана 06.06.2022. године.

Жалилац у жалби наводи:
„ЖАЛБЕНИ НАВОД 1.
У тендерској документацији је на страници 12 под тачком 5 наведено:

„5.ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ
5.1. Обилазак мјеста или локације гдје ће се уграђивати роба
Обилазак мјеста и локације гдје ће се уграђивати роба бити ће дана 23.05.2022. године у времену од 09,00 до 12,00 сати.
За све информације везано за обилазак мјеста гдје ће се уграђивати роба, молимо да се јавите на контакт телефон: 063/390-494 Мирјана Красић.
Понудитељи који буду обилазили мјесто извођења радова добити ће потврду о обиласку коју су дужни доставити уз понуду.
Понудитељи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се изводити радови, не могу доставити понуде у року утврђеном тендерском документацијом.."

Постављени захтјев за обавезним обиласком локације није усаглашен са Законом о јавним набавкама по више основа:

1.1 Закон о јавним набавкама не познаје појам „обавезан обилазак локације". Закон о јавним набавкама јесте омогућио у члану 56. Став 4) организовање обиласка локације како би се појаснио предмет набавке, али у истом члану јасно стоји да се то може догодити "након осигурања тендерске документације" те исто не може бити елиминаторан захтјев тендерске документације. Обилазак локације захтијевају понуђачи уколико предмет набавке није јасан, и Уговорни орган по основу члана 56. став 4) одобрава обилазак локације и продужава рок за предају понуде.

Преузимање тендеске документације на порталу јавних набавки представља чин Захтјева за учешће у смислу Закона о јавним набавкама, чиме правно / физичко лице постаје заинтересирани понуђач. Члан 56. став 4) Закона о јавним набавкама прописује да се обилазак локације организује „како би се омогућило да се СВИ понуђачи упознају са свим инфромацијама које су неопходне за припрему понуда" и то важи у случају „ако се НАКОН ОСИУГУРАЊА ТЕНДЕРСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПОКАЖЕ да се понуде могу припремити САМО НАКОН посјете мјесту извођења". Захтјев за обилазак локације подносе понуђачи (а понуђачи су сва правна / физичка лица која преузму тендерску документацију, искажу интерес за нуђење) како би добили више информација о предмету набавке, а уговорни орган не може у тендерској документацији постављати скривене захтјеве како би се умањила конкуренција.

Дакле, Уговорни орган не може уцјењивати понуђаче обиласком локације, поготово не у случајевима када су понуђачи упознати са предметом набавке и када понуђачи имају довољно информација да самостално припреме понуде.

Сврха закона у члану 56. јесте да се омогући транспарентност и једнак третман понуђача, а не да би се ускраћивала права понуђачима да нуде уколико нису извршили обилазак локације.

Уговорни орган може од понуђача у склопу понуде изјаву да су понуђачи упознати са предметом набавке уколико жели имати потврду да су понуђачи упознати са предметом набавке.

1.2 Обавезан обилазак локације представља директан трошак понуђачима. Понуђачи који нису у непосредној близини Уговорног органа излажу се додатном трошку доласка на локацију. На тај начин се индиректно умањује конкуренција. У другом смислу долази до повећања цијене коштања понуде понуђача који нису у непосредној близини Уговорног органа, тј. мјеста гдје се врши испорука.

Постављеним захтјевом, уговорни орган директно крши члан Члан 3. (Опћи принципи) Закона о јавним набавкама: *„(1) Уговорни орган дужан је да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези с предметом набавке и његовом сврхом."*

Важно је имати на уму да је Суд БиХ у низу Пресуда укључујући С1 3 У 022275 16 У од 26.01.2018 заузео став да се од понуђача не може захтијевати да сносе било какве додатне, макар и незнатне трошкове ако су такви трошкови наметнути незаконитим или неправилним радом уговорног органа, исти став је заузео и Уред за разматрање жалби рјешењем ЈН2-03-07-1-849-8/20 од 21.05.2020. Напријед дати примјер показује да је захтјев уговорног органа дискриминаторан и утичу на конкуренцију јер утичу на трошкове понуђача.

1.3 Захтјев за обиласком локације противан је и мишљењу Агенције за јавне набавке.

У прилогу жалбе достављамо Мишљење агенције за јавне набавке 03-02-1-3949-2/18 од 19.11.2018 у којем се наводи:

> *„Дакле, уговорни орган не може одбацити понуду понуђача јер није обишао локацију јер обилазак локације није један од услова за квалификацију у смислу одредби чл. 42-52 Закона, нити је одредбама закона и подзаконског акта предвиђена могућност да се захтјев за учешће/понуда одбацују уколико кандидат/понуђач није обишао локацију или мјесто."*

У прилогу жалбе достављамо Мишљење агенције за јавне набавке 04-02-1-3992-2/18 од 14.11.2018 у којем се наводи:

> *„Дакле, нити Законом о јавним набвама, нити подзаконским актима није остављена могућност уговорним тијелима да захтијевају од понуђач да уз понуду*

достављају записник о извршеном обиласку локације. Такође, не може се захтијевати обавезно обилажење локације, већ се омогућава заинтересираним понуђачима да могу, уколико желе, обићи локацију."

У члану 1 став 3) УПУТСТВА ЗА ПРИПРЕМУ МОДЕЛА ТЕНДЕРСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПОНУДА на наведено је:

„(3) Агенција за јавне набавке ће донијети обрасце стандардне тендерске документације најкасније до 31.12.2015. године."

Један од образаца је и Модел тендерске документације објављен на званичној страници Агенције за јавне набавке у којем је у тачки 30. Обилазак мјеста или локације (за пружање услуга или извођење радова) наведено:

"Понуђачи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се испоручити роба, или пружати услуге или изводити радови, могу доставити понуде у року утврђеном тендерском документацијом."

У складу са свим напријед наведеним потребно је измијенити тендерску документацију на начин да се брише захтјев за обавезним обиласком локације.

ЖАЛБЕНИ НАВОД 2.

У тендерској документацији је на страници 7 наведено:

„3.2.1. Способност обављања професионалне дјелатности по чланку 46. ЗЈН

3.2.1.1. Што се тиче способности обављања професионалне дјелатности Понудитељи морају бити регистрирани за обављање дјелатности која је предмет ове јавне набаве, односно за испоруку робе и њену уградњу која је предмет јавне набаве.

3.2.1.2. У сврху доказивања професионалне способности Понудитељи требају уз понуду доставити доказ о регистрацији у одговарајућем професионалном или другом регистру у земљи у којој су регистрирани или да осигурају посебну изјаву или увјерење надлежног тијела којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези с предметом набаве.

*3.2.1.3. Понудитељ је обвезан доставити доказ о регистрацији или документ који је еквивалент изводу из судског регистра којим се доказује да је регистриран за обављање предметне дјелатности, **а који не смије бити старији од три(3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН,** са свим битним елементима и податцима о регистрираној дјелатности која је предмет набаве."*

Постављени услов „а који не смије бити старији од три(3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН" није у складу са Законом о јавним набавкама, најновијом судском праксом као ни Мишљењем Агенције за јавне набавке. Старост документације

коју уговорни орган може захтијевати, односи се искључиво на документацију из члана 45 и 47 Закона о јавним набавкама, а што је експлицитно прописано чланом 72 став 3) тачка а) Закона:

„(3) Уговорни орган доставља приједлог уговора оном понуђачу чија је понуда по ранг- листи одмах након понуде најуспјешнијег понуђача, у случају да најуспјешнији понуђач:

а) пропусти доставити оригинале или овјерене копије документације из чл. 45. и 47. овог закона, не старије од три мјесеца од дана достављања понуде или захтјева за учешће, у року који одреди уговорни орган; или"

Агенција за јавне набавке/набаве БиХ објавила је дана 22.12.2017. у складу са Правилником о праћењу поступака јавне набавке („Службени гласник БиХ", број 72/16) Извјештај о праћењу поступака јавних набавки 2016 у којем је наведено:

„Уочена неправилност

Уговорни орган у обавјештењу о набавци није испоштовао рокове за доставу документације везану за члан 46. Закона.

Примјер из образца обавјештења

Под тачком III 5. Способност за обављање професионалне дјелатности навели: „Рјешење о упису у судски регистар/извод из судског регистра (Доказ се доставља као оргинал, с тим да датум овјере не може бити старији од три мјесеца од дана достављања понуде)".

Препоруке Агенције

*У поступцима јавне набавке, кроз квалификационе критерије односно чланове 45-51. Закона, уговорни орган долази до поузданог, способног и компетентног добављача за извршење уговора. Члан 46. Закона је регулисао да уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата/понуђача захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистровани или да осигурају посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са предметом набавке. Ставом (2) истог члана наведено је да се документа из става (1) овог члана признају на територији Босне и Херцеговине, без обзира на којем нивоу власти су издати. Уговорни органи тендерском документацијом одређују којим документом ће понуђачи доказати да испуњавају услове из Закона, конкретно у овој ситуацији којим документом ће доказати да су регистровани за обављање предметне дјелатности. Рјешење о упису у судски регистар, изводи из судског регистра, те рјешења надлежних општинских органа су нпр. неки од доказа способности обављања професионалне дјелатности који се могу утврдити у тендерској документацији. Закон и подзаконски акти не одређују старост докумената из члана **46.** Закона. **Наиме, „старост документације до три мјесеца" не односи се на доказе из члана 46.Закона.** већ на документацију из чланова 45. и 47. Закона, како је предвиђено ставом (3) тачка а)*

члана 72. Закона. ***<u>У конкретној ситуацији, то би значило да уговорни орган не може поставити захтјев да документација којом се доказује испуњавање услова из члана 46. Закона не смије бити старија од три мјесеца. Постављање оваквог услова за члан 46. Закона крши се закон и понуђачи у овој ситуацији могу искористити право жалбе на наведени услов у складу са чланом 101. Закона."</u>***

Постављени захтјев тендерске документације у супротности са чланом 53 као и чланом 3 Закона о јавним набавкама. Уред за разматрање жалби је у ранијој пракси потврдио исти став:

Рјешење ЈН2-02-07-1-178-9/20 од 20.02.2020

„Жалитељ у жалби оправдано указује да уговорни орган нема законску могућност да одређује старост докумената којим понуђачи у поступку јавне набавке доказују своју техничку и професионалну способност. Законом је прецизно дефинисано која документа не смију бити старија од одређеног броја дана/мјесеци. Наведено је у складу и са ставом Агенције за јавне набавке БиХ"

Рјешење ЈН2-03-07-1-1517-8/21 од 08.07.2021

„У погледу наведеног ово тијело указује да је чланком 46 ставак 1) Закона прописано да уговорно тијело у тендерској документацији може од кандидата / понудитеља захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистрирани или да осигурају посебну изјаву или потврду надлежног тијела којом се доказује њихово право на обављање професионалне дјелатности, која је у вези с предметом набаве.

Ставком 2) истог члана је наведено да се документи из ставка 1) овога чланка признају на територију БиХ, без обзира на то која разина власти их је издала.

У односу на напријед цитиране одредбе Закона, предметни жалбени навод жалитеља је утемељен, с обзиром да је уговорно тијело у документима поступка прописало ограничење које се односи на питање старости документа (точка 3.2 а) ТД „Остали услови за квалификацију" Понуђачи морају уз понуду доставити доказ о регистрацији, не старији од 3 (три) мјесеца рачунајући од дана подношења понуде..", а који није законом прописан захтјев у предметном смислу".

Важно је имати на уму да је Суд БиХ у низу Пресуда укључујући С1 3 У 022275 16 У од 26.01.2018 заузео став да се од понуђача не може захтијевати да сносе било какве додатне, макар и незнатне трошкове ако су такви трошкови наметнути незаконитим или неправилним радом уговорног органа, исти став је заузео и Уред за разматрање жалби рјешењем ЈН2-03-07-1-849-8/20 од 21.05.2020.

У складу са напријед наведеним потребно је измјенити тендерски захтјев у дијелу а који не смије бити старији од три(3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН" на начин да се исти брише.

У складу са свим напријед наведеним предлажемо да уговорни орган усагласи захтјеве тендерске документације са законском регулативом и омогући транспарентност и конкуренцију у провођењу јавне набавке све само са једним циљем најефикаснијег кориштења јавних средстава.

У случају да Уговорни орган не нађе ову жалбу основаном предлажемо да ова жалба буде достављена на одлучивање Уреду за разматрање жалби БиХ с приједлогом да Уред за разматрање жалби уважи ову жалбу и наложи Уговорном органу измјену тендерске документације на начин да исту у свим дијеловима усклади са Законом и подзаконским актима.

Уколико Уред за разматрање жалби утврди да је жалба основана захтијевамо да се изврши поврат накнаде за покретање жалбеног поступка. У случају прихватања наше Жалбе код УРЖ-а молимо да нам се предметна средства врате на наш рачун бр. 132-100-03001700-97 код НЛБ Банка дд Сарајево. Понуђач потражује и трошкове за састав и подношење ове жалбе путем квалифицираном пуномоћника - адвоката у износу од 240 КМ.“

Уговорни орган у изјашњењу на жалбу наводи:
„Сукладно чланку 100. ставак (1) ЗЈН утврђено је да је жалба допуштена, правовремена и изјављена од овлаштене особе.

Жалитељ „ЕЛЦОМ“ д.о.о. Тузла подноси жалбу због повреде одредби ЗЈН БиХ, а заснива је на сљедећим жалбеним наводима:

1. **У ЖАЛБЕНОМ НАВОДУ 1.** стоји да:

У тендерској документацији је на страници 12 под тачком 5 наведено:

„5. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

5.1. Обилазак мјеста или локација гдје ће се уграђивати роба

Обилазак мјеста и локације гдје ће се уграђивати роба бити ће дана 23.05.2022. године у времену од 09,00 до 12,00 сати.

За све информације везане за обилазак мјеста гдје ће се уграђивати роба, молимо да се јавите на контакт телефон:063/390-494 Мирјана Красић.

Понудитељи који буду обилазили мјесто извођења радова добити ће потврду о обиласку коју су дужни доставити уз понуду.

Понудитељи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се изводити радови, не могу доставити понуде у року утврђеном тендерском документацијом. “

Постављени захтјев за обвезним обиласком локације, Жалитељ сматра да није усуглашен са Законом о јавним набавама по више основа:

1.1. „Закон о јавним набавкама не познаје појам -обавезан обилазак локације-.

Закон о јавним набавкама јесте омогућио у члану 56. Став 4) организовање обиласка локације како би се појаснио предмет набавке, али у истом члану јасно

стоји да се то може догодити -након осигурања тендерске документације- те исто не може бити елиминаторан захтјев тендерске документације. Обилазак локације захтјевају понуђачи уколико предмет набавке није јасан, и Уговорни орган по основу члана 56. Став 4) одобрава обилазак локације и продужава рок за предају понуде"

Одговор Уговорног тијела

Пошто се тендерска документација јавно објављује на Порталу Агенције за јавне набаве, те сукладно чланку 56. ставак 4) Закона о јавним набавама, којим се каже *„Ако се након осигурања тендерске документације покаже да се понуде могу припремити само након посјета мјесту обављања услуга или радова или након прегледа докумената на темељу који је припремљена тендерска документације"*, Уговорно тијело је процијенило и у тендерској документацији затражило обилазак локације као обвезујући, јер сматра да због специфичности предмета јавне набаве, само они понудитељи који сниме ситуацију на терену могу процијенити и дати озбиљну понуду.

Рок за преузимање тендерске документације је био 20.05.2022. године а обилазак локације је био предвиђен 23.05.2022. године. Што значи да свим заинтересираним понудитељима је била осигурана тендерска документација.

У тендерској документацији је дана спецификација робе и радова који ће се извршити за набаву и уградњу исте.

Пошто се ради о санацији тј. реконструкцији постојећих црпних постројења у црпној станици „Одаци 1" и црпној станици „Градњићи 1" гдје се налазе по три црпна агрегата са припадајућом опремом и прикључцима, гдје се мора осигурати континуитет рада преостала два агрегата са што краћим прекидом у раду и због сложености саме изведбе сматрали смо неопходним да сваки понуђач треба бити упознат са околностима и увјетима извођења радова , а исте једино квалитетно може стећи изласком на објект у коме се планирају извести радови.

Предметом набаве обухваћена је набава робе, демонтажа и збрињавање постојећег постројења и уградња набављене робе у ограниченом простору отежаног приступа због већ изграђених цјевовода.

У тендерској документацији нисмо могли боље прецизирати све потребне радове (припремне, стројарске и монтажерске, електричарске и завршне), како би се створила слика правог стања на терену, те је и одлучено да се као обвезно у тендерској документацији тражи обилазак локација.

Мишљења смо да би сваки озбиљан понуђач требао, све и да обилазак терена није обвезан , због озбиљности понуде сам требао тражити обилазак наведених објеката који су предмет ове санације.

Ову тврдњу Жалитеља сматрамо неутемељеном

1.2. „ Обавезан обилазак локације представља директан трошак понуђачима " наводи Жалитељ и наставља да „Понуђачи који нису у непосредној близини Уговорног органа излажу се додатном трошку долака на локацију. На тај начин се индиректно умањује конкуренција".

Одговор Уговорног тијела

Тврдња Жалитеља, да обилазак локације представља директан трошак, сматрамо неутемељеним. Жалитељ наводи „директан трошак" о коликом трошку се ради? , а и сам Жалитељ мора знати,да би судјеловао у једном поступку јавне набаве мора процијенити да ли може испунити све захтјеве у траженом поступку и дали му се исплати судјеловати у том поступку. Што се тиче конкретног поступка, Жалитељ је могао, без неког значајног трошка, дати пуномоћ неком понудитељу који се налази у близини Уговорног тијела и тај понудитељ је могао доћи на обилазак локације и добити потврду о обиласку.

Тврдња Жалитеља да се хтјело индиректно умањити конкуренција, сматрамо неутемељеном.

Пресуде Суда БиХ које Жалитељ наводи, не желимо коментирати јер нисмо упознати са предметом на који се Пресуда односи, а обилазак локације не сматрамо неправилним радом Уговорног тијела.

1.3. Жалитељ сматра „да је обилазак локације противан мишљењу Агенције за јавне набаве" гдје Жалитељ наводи два примјера мишљења Агенције за јавне набаве у неким случајевима.

Одговор Уговорног тијела

Поштујемо мишљење Агенције за јавне набаве , која донесе за поједине поступке јавних набава. Међутим, Жалитељ наводи мишљење Агенције *„дакле уговорни орган не може одбацити понуду понуђача јер није обишао локацију јер обилазак локације није један од услова за квалификацију у смислу чл.42-52 Закона, нити је одредбама закона и подзаконског акта предвиђена могућност да се захтјев за учешће/понуда одбацује уколико кандидат/понуђач није обишао локацију или мјесто ".*

Мишљење Агенције не можемо коментирати, јер не познајемо предмет на који се мишљење односи.

Уговорно тијело као што смо напријед навели и појаснили на темељу чланка 56. ставак 4) Закона о јавним набава је одлучило и у тендерској документацији затражило обилазак локације набаве и уградње предметне робе.

А мишљење Жалитеља, да се могло оставити заинтересираним понудитељима, као могућност „уколико желе, обићи локацију", сматрамо неозбиљним.

2. У ЖАЛБЕНОМ НАВОДУ 2. стоји да:

„У тендерској документацији је на страници 7 наведено:

Способност обављања професионалне дјелатности по чланку 46. ЗЈН

3.2.1.1. Што се тиче способности обављања професионалне дјелатности Понудитељи морају бити регистрирани за обављање дјелатности која је предмет ове јавне набаве, односно за испоруку робе и њену уградњу која је предмет јавне набаве.

3.2.1.2. У сврху доказивања професионалне способности Понудитељи требају уз понуду доставити доказ о регистрацији у одговарајућем професионалном или другом регистру у земљи у којој су регистрирани или да осигурају посебну изјаву или увјерење надлежног тијела којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези с предметом набаве.

3.2.1.3. Понудитељ је обвезан доставити доказ о регистрацији или документ који је еквивалент изводу из судског регистра којим се доказује да је регистриран за обављање предметне ***дјелатности, а који не смије бити старији од три(3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН,*** *са свим битним елементима и податцима о регистрираној дјелатности која је предмет набаве. "*

Гдје Жалитељ тврди да *„Постављени увјет - а који не може бити старији одтри(3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН- није у складу са Законом о јавним набавкама, најновијом судском праксом као и Мишљењем Агенције за јавне набаве. Старост документације коју уговорни орган може захтијевати, односи се искључиво на документацију из члана 45. и 47. Закона о јавним набавкама, што је експлицитно прописано чланом 72 став 3) точка а) Закона".*

Одговор Уговорног тијела

Тврдња Залитеља, да документи који се траже у тендерској документацији, сукладно чланку 46. Закона о јавним набавама, као докази о способности понудитеља за обављање професионалне дјелатности, сматрамо неутемељеним.

Уговорно тијело је урадило ТД водећи рачуна да не изврши нити најмању повреду Закона о јавним набавама. Па тако тврдња Жалитеља да захтјев који се односи на старост докумената односи се искључиво на документацију из чланка 45. и 47. Закона.

Са овом тврдњом Жалитеља се слажемо јер је то јасно и прописано чланком 72.ставак 3) точка а), али исто тако у Закону о јавним набавама није забрањено да Уговорно тијело не може тражити доказ способности понудитеља о обављању професионалне дјелатности да није старије од три мјесеца од дана објаве обавијести о набави. Јер свједоци смо да данас има доста злоупорабе многих докумената. Доказ који смо тражили, а на који се Жалитељ жали, може се тако једноставно добити и без неке знатне накнаде. Па нам заиста није јасно што је намјера Жалитеља кад је ангажирао одвјетника да се жали, јер Уговорно тијело није имало никакву намјеру умањивања транспарентности и конкуренције у провођењу поступка, него је настојало заштитити се од неквалитетне конкуренције.

ЗАКЉУЧАК:

Очита је намјера Залитеља, да се сви његови захтјеви из ТД усвоје и њему прилагоде. Да су нам аргументирано и стручно доказали одређене пропусте у ТД, били би им захвални и ажурно би исте исправили-измијенили, али на овај начин сви заједно се замарамо, одуговлачимо са процесима јавне набаве, а ми као уговорно тијело не можемо захтијевати наплату својих трошкова и штете настале са одуговлачењем поступка јавне набаве.

Уговорно тијело разматрајући жалбу утврђује да жалба није основана те одбацује све наводе из ЖАЛБЕ на Тендерску документацију бр. 01/22 од свибња 2022.године, од стране понудитеља „ЕЛЦОМ"д.о.о., Тузла; број: 92-2/22."

Овај орган је у складу са чланом 94. став (3) Закона о јавним набавкама актом број: ЈН2-03-07-1-1413-4/22 од 27.05.2022. године доставио жалиоцу изјашњење уговорног органа ради евентуалног изјашњења на исто. Жалилац је доставио одговор на изјашњење уговорног органа у коме наводи слиједеће:
„**У складу са чланом 94 став (3) Закона о јавним набавкама и чланом 10 Закона о управном поступку БиХ** користимо право на изјашњавање о захтјевима и наводима друге стране и предлагање доказа, те вам у наставку достављамо наше образложење жалбених навода.

При разматрају изјашњења уговорног органа број 01/22-173-1 од 24.05.2022, потребно је салгедати исто у односу на члан 102 став 2) Закона о јавним набавкама који упућује да је уговорни орган дужан доказати посотојање чињеница и околности због којих је тендерску документацију дефинирао на начин како је то учињено:
„(2) У поступку правне заштите уговорни орган дужан је доказати постојање чињеница и околности на основу којих је донио одлуку о правима, предузео радње или пропуштања те провео поступке, који су предмет поступка по жалби."

Из изјашњења уговорног органа уопће није дато субјективо, чињенично стање и околности утемељене у наводима тендерске документације, техничким прописима или неким другим релевантним доказима. Комплетно изјашњење уговорног органа је паушално и без позива на конкретне елементе тендерске документације, пројектне документације, законске регулативе и слично.
У наставку дајемо у складу са чланом 94 став (3) Закона о јавним набавкама и чланом 10 Закона о управном поступку БиХ одговор у односу на наводе уговорног органа по жалбеним наводима.

ЖАЛБЕНИ НАВОД 1.

1.1 Уговорни орган у изјашњењу цитира само дио члана 56. став 4).
Члан 56 пдноси се на „Појашњења тендерске документације" гдје се у ставу 1 наводи да Заинтересирани кандидати/понуђачи могу, у писаној форми, тражити од уговорног органа појашњења тендерске документације, надаље, у ставу 4 који у цјелости гласи како слиједи:

„(4) Ако се након осигурања тендерске документације покаже да се понуде могу припремити само након посјете мјесту извођења услуга или радова, или након прегледа докумената на основу којих је припремљена тендерска документација, рокови за пријем понуда продужавају се за најмање седам дана, како би се омогућило да се сви понуђачи упознају са свим информацијама које су неопходне за припрему понуда."

Се наводи да се „након осигурања тендерске документације" дакле након објаве тендерске документације, покаже да се понуде могу припремити само након посјете мјесту извођења услуга или радова, или након прегледа докумената на основу којих је припремљена тендерска документација, у том случају уговорни орган је дужан одобрити понуђачима посјету мјесту извођења услуга или радова, или преглед докумената на основу којих је припремљена тендерска документација, али дакле тек након што тендерска документација буде објављена, а никако да је „обавезан обилазак услов за учешће понуђача у поступку набавке" и да исто буде наведено у тендерској документацији што уговори орган потенцира.

Изјашњење уговоровног органа у погледу „мишљња смо да би сваки озбиљан понуђач требао" упућује на паушалост и неутемељеност у законским одредбама.

1.2 Надаље навод уговорног органа да:

„Жалитељ наводи „директан трошак" о коликом трошку се ради?, а и сам Жалитељ мора знати, да би судјеловао у једном поступку јавне набавке мора процијенити да ли може испунити све захтјеве у траженом поступку и да ли му се исплати судјеловати у том поступку. Што се тиче конкретног поступка, Жалитељ је могао, без неког значајног трошка, дати пуномоћ неком понудитељу који се налази у близини Уговорног тијела и тај понудитељ би могао доћи на обилазак локације и добити потврду о обиласку"

Навод уговорног органа је употпуности паушалан, законски неутемељен, тржишно неоправдан и противан логици позитивног конкуренцијског надметања:

1. Уговорни орган даје властита мишљења без утемељења у законским или подзаконским одредбама
2. Навод уговорног органа упућује на преферирање локалних извођача и упућивање потенцијалних понуђача да плаћају излазак локалних компанија на обилазак локације само да би добили папир, дакле да обилазак сам по себи није суштина, него папир о извршеном обиласку потврђује уговорни орган управо овим изјашњењем
3. Уговорни орган тендерском документацијом прописује услове за квалификацију у предметном поступку, те наведене квалификације испуњавамо
4. Није тржишно оправдано нити логично да понуђач који самостално испуњава услове тендерске докуметације да ангажује локалног понуђача само да би извршио обилазак локације када то доводи до упознавања конкуренције са потенцијалним пројектима на које

се понуђач жели пријавити
5. Сам обилазак локације не даје много података о предмету набавке, јер се ради о замјени пумпи, уколико је уговорни орган сматрао да треба обезбиједити додатне информацијемогао их је навести у тендерској документацију у коначници приложити и фотографије, али не и користити „обавезан обилазак локације" као услов за квалификацију понуђача у предметном поступку када такав захтјев за квалификацијом Законо јавним набавкама не познаје.
6. Пресуда Суда С1 3 У 022275 16 У од 26.01.2018 и рјешење УРЖ ЈН2-03-07-1-849-8/20 од 21.05.2020 јавно су доступни на порталу јавних набавки те се уговорни орган могао упознати са тим предметима.

1.3 На основу члана 92 став 3) тачка д) Закона о јавним набавкама, Агенција за јавне набавке БиХ, у циљу осигурања правилне примјене закона, пружа техничку и савјетодавну помоћ и уговорним органима и добављачима у вези са примјеном и тумачењем одредби законаи подзаконских аката. У прилогу жалбе доставили смо Мишљење агенције за јавне набавке 03-02-1-3949-2/18 од 19.11.2018 као Мишљење агенције за јавне набавке 04-02-1-3992-2/18 од 14.11.2018 из којег је јасно разлучиво да се исто односи на тумачење закона о јавним набавкама у погледу "обавезног обиласка локације" у оба случаја Агенција је упутила да "обавезан обилазак локације није услов за квалификацију који прописује Закон о јавним набавкама у члановима чл. 42-52 Закона, стога не мож ни бити услов за квалификацију понуђача у поступку. Исто је потврђено и Упутством за припрему модела тендерске документације и понуда у којем се наводи:

> *"Понуђачи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се испоручити роба, или пружати услуге или изводити радови, могу доставити понуде у року утврђеном тендерском документацијом."*

ЖАЛБЕНИ НАВОД 2.

Поновно као и за жалбени навод 1 уговорни орган у изјашњењу износи само паушалне, субјективне констатације које нису утемељене на законским или подзаконским одредбама, те не указује конректно чињеница и околности које су тражиле да се захтјев тендерске документације пропише на наведени начин.
У жалбеном наводу смо јасно указали на елементе закона и мишљења Агенције за јавне набавке која у складу са чланом 92 став 3) тачка д) Закона о јавним набавкама пружа техничку и савјетодавну помоћ и уговорним органима и добављачима у вези са примјеном и тумачењем одредби законаи подзаконских аката, који указују да је жалбени навод утемељен.

Коментари уговорног органа дати у изјашњењу као и закључку истог захтијевају да подсјетимо на дужност поштивања етичког кодекса у поступцима управног спора. У складу са ЕТИЧКИМ КОДЕКСОМ ЗА ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕНИКЕ У ФЕДЕРАЦИЈИ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ПОГЛАВЉЕ који утврђује правила и принципе понашања државних службеника у вршењу службене дужности у члану 13 наведено:

„Члан 13. (Опхођење са странкама)

(1) У опхођењу са странкама државни службеник је дужан да поступа професионално, љубазно и пристојно, поштује личност и достојанство странке, покаже заинтересираност и стрпљење посебно са неуком странком, благовремено и тачно даје податке и информације у складу са чланом 10. овог етичког кодекса, пружа помоћ и даје информације о надлежним органима за поступање по захтјевима, као и о правним средствима за заштиту права и интереса.

(2) Државни службеник се руководи начелом једнакости, једнако поступа према свим грађанима, без дискриминације или повлашћивања на основи доби, националности, етничке припадности или поријекла, социјалне припадности или поријекла, језичког и расног поријекла, политичких, вјерских или других увјерења или склоности, инвалидности односно хендикепираности, образовања, спола, брачног или породичног статуса, сполне оријентације, имовинског стања, ентитетског држављанства или другог статуса."

Обзиром да се ради јавном предузећу у власништву државе, те да се овај поступак проводи у складу са одредбама Закона о управном поступку, уговорни органи имају одговорност у поступку заштите, поступати професионално и у изјашњењима давати оне информације које допринсносе расправи о главној ствари и суздржати се од провокативних коментара јер управо такви коментари упућују да се са странкама у поступку не поступа недискриминирајуће и да се таквим коментарима нарушавају основни принципи јавне набавке према члану 3 Закона о јавним набавкама:

„Члан 3.

(Општи принципи)

(1) Уговорни орган дужан је да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/пону-ђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези с предметом набавке и његовом сврхом.

(2) Општи принципи обавезно се примјењују и поштују и у поступку правне заштите."

У коначници Уговорни орган у изјашњењу избјегава прихватити законску утемељеност жалбених навода, те у изјашњењу само даје паушалне констатације без конретног позивања који члан закона, подзаконске одредбе указује да се може захтијевати обавезан обилазак локације. Дакле, 102 став 2) Закона о јавним набавкама упућује да је уговорни орган био дужан доказати посотојање чињеница и околности због којих је тендерску документацију дефинирао на начин како је то учињено, а што није успио изјашњењем 01/22-173-1 од 24.05.2022.

Уколико Уред за разматрање жалби утврди да је жалба основана захтијевамо да се изврши повратак накнаде за покретање жалбеног поступка. У случају прихватања наше Жалбе код УРЖ-а молимо да нам се предметна средства врате на наш рачун бр. 132-100-03001700-97 код НЛБ Банка дд Сарајево."

Прије него што се упустио у мериторно одлучивање, овај орган је у складу с чланом 109. Закона о јавним набавкама, утврдио да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлаштеног лица, те да су испуњени услови за разматрање жалбе у смислу члана 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Поступајући по жалби у жалбеном поступку пред овим органом, изведени су докази на основу прегледа достављеног материјала, те је извршена анализа сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак.

Жалба је основана.

У **првом жалбеном наводу** жалилац оспорава тачку 5.1. тендерске документације наводећи да постављени захтјев за обавезним обиласком локације није усаглашен са Законом о јавним набавкама, да Закон о јавним набавкама јесте омогућио у члану 56. Став 4) организовање обиласка локације како би се појаснио предмет набавке, али у истом члану јасно стоји да се то може догодити "након осигурања тендерске документације" те исто не може бити елиминаторан захтјев тендерске документације. Обилазак локације захтијевају понуђачи уколико предмет набавке није јасан, и Уговорни орган по основу члана 56. став 4) одобрава обилазак локације и продужава рок за предају понуде, да уговорни орган не може уцјењивати понуђаче обиласком локације, поготово не у случајевима када су понуђачи упознати са предметом набавке и када понуђачи имају довољно информација да самостално припреме понуде.
Жалилац наводи и да је Суд БиХ у низу Пресуда укључујући С1 3 У 022275 16 У од 26.01.2018 заузео став да се од понуђача не може захтијевати да сносе било какве додатне, макар и незнатне трошкове ако су такви трошкови наметнути незаконитим или неправилним радом уговорног органа, исти став је заузео и Уред за разматрање жалби рјешењем ЈН2-03-07-1-849-8/20 од 21.05.2020., те се позива и на Мишљења Агенције за јавне набавке 03-02-1-3949-2/18 од 19.11.2018. године и 04-02-1-3992-2/18 од 14.11.2018.

Уговорни орган у изјашњењу на жалбу наводи:
„Пошто се тендерска документација јавно објављује на Порталу Агенције за јавне набаве, те сукладно чланку 56. ставак 4) Закона о јавним набавама, којим се каже *„Ако се након осигурања тендерске документације покаже да се понуде могу припремити само након посјета мјесту обављања услуга или радова или након прегледа докумената на темељу који је припремљена тендерска документације"*, Уговорно тијело је проценило и у

тендерској документацији затражило обилазак локације као обвезујући, јер сматра да због специфичности предмета јавне набаве, само они понудитељи који сниме ситуацију на терену могу проценити и дати озбиљну понуду.
Рок за преузимање тендерске документације је био 20.05.2022. године а обилазак локације је био предвиђен 23.05.2022. године. Што значи да свим заинтересираним понудитељима је била осигурана тендерска документација.
У тендерској документацији је дана спецификација робе и радова који ће се извршити за набаву и уградњу исте.
Пошто се ради о санацији тј. реконструкцији постојећих црпних постројења у црпној станици „Одаци 1“ и црпној станици „Градниђи 1“ гдје се налазе по три црпна агрегата са припадајућом опремом и прикључцима, гдје се мора осигурати континуитет рада преостала два агрегата са што краћим прекидом у раду и због сложености саме изведбе сматрали смо неопходним да сваки понуђач треба бити упознат са околностима и увјетима извођења радова , а исте једино квалитетно може стећи изласком на објект у коме се планирају извести радови.
Предметом набаве обухваћена је набава робе, демонтажа и збрињавање постојећег постројења и уградња набављене робе у ограниченом простору отежаног приступа због већ изграђених цјевовода.
У тендерској документацији нисмо могли боље прецизирати све потребне радове (припремне, стројарске и монтажерске, електричарске и завршне), како би се створила слика правог стања на терену, те је и одлучено да се као обвезно у тендерској документацији тражи обилазак локација.
Мишљења смо да би сваки озбиљан понуђач требао, све и да обилазак терена није обвезан , због озбиљности понуде сам требао тражити обилазак наведених објеката који су предмет ове санације.

Тврдња Жалитеља, да обилазак локације представља директан трошак, сматрамо неутемељеним. Жалитељ наводи „директан трошак" о коликом трошку се ради? , а и сам Жалитељ мора знати,да би судјеловао у једном поступку јавне набаве мора проценити да ли може испунити све захтјеве у траженом поступку и дали му се исплати судјеловати у том поступку. Што се тиче конкретног поступка, Жалитељ је могао, без неког значајног трошка, дати пуномоћ неком понудитељу који се налази у близини Уговорног тијела и тај понудитељ је могао доћи на обилазак локације и добити потврду о обиласку.
Тврдња Жалитеља да се хтјело индиректно умањити конкуренција, сматрамо неутемељеном.
Пресуде Суда БиХ које Жалитељ наводи, не желимо коментирати јер нисмо упознати са предметом на који се Пресуда односи, а обилазак локације не сматрамо неправилним радом Уговорног тијела.“

Разматрајући жалбени навод, овај орган је увидом у оспорену тачку 5.1. тендерске докумнетације утврдио да је истом прописано:

5.1. „Обилазак мјеста или локације гдје ће се уграђивати роба
Обилазак мјеста и локације гдје ће се уграђивати роба бити ће дана 23.05.2022. године у времену од 09,00 до 12,00 сати.
За све информације везано за обилазак мјеста гдје ће се уграђивати роба, молимо да се јавите на контакт телефон: 063/390-494 Мирјана Красић.
Понудитељи који буду обилазили мјесто извођења радова добити ће потврду о обиласку коју су дужни доставити уз понуду.
Понудитељи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се изводити радови, не могу доставити понуде у року утврђеном тендерском документацијом."

Овај орган упућује да је чланом 56. став (4) Закона о јавним набавкама прописано:
„Ако се након обезбјеђења тендерске документације покаже да се понуде могу припремити само након посјете мјесту извођења услуга или радова, или након прегледа докумената на основу којих је припремљена тендерска документација, рокови за пријем понуда продужавају се за најмање седам дана, како би се омогућило да се сви понуђачи упознају са свим информацијама које су неопходне за припрему понуда“

Такође, чланом 3. став (2) тачка е) подтачка 2. Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда (Сл. гласник БиХ број: 90/14 и 20/15) прописано је:
„уколико се тражи обилазак локације или мјеста извршења уговора, обавезно се заказује термин када ће се организовати обилазак“

На основу наведеног овај орган утврђује да је жалбени навод **основан,** јер је за овај орган неспорно да уговорни орган има право да у тендерској докумнетацији пропише могућност обиласка локације или мјеста извршења уговора, међутим за овај орган је спорно прописивање обавезности обиласка локације, као и прописивање да понуђачи који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се изводити радови, не могу доставити понуде у предметном поступку јавне набавке.
Наиме, одредбама Закона о јавним набакама, као и одредбама подзаконских аката није прописано да ће понуде понуђача који нису обишли мјесто или локацију на којој ће се изводити радови бити одбачене, односно да не могу доставити понуде у поступцима јавних набавке, те је у складу са наведеним уговорни орган прекршио одредбе члана 53. став (1) Закона о јавним набавкама којим је прописано:
„Уговорни орган дужан је да припреми тендерску документацију у складу са одредбама овог закона и подзаконским актима. У тендерској документацији уговорни орган даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су кандидатима/понуђачима довољни за припрему захтјева за учешће, односно понуда на стварно конкурентској основи.“

Такође, Агенције за јавне набавке је у складу са својим надлежностима прописаним чланом 92. Закона о јавним набавкама, дала мишљење број: 04-02-1-3992-2/18 од 14.11.2018. године у којем је наведено:

„Дакле, нити Законом о јавним набавама, нити подзаконским актима није остављена могућност уговорним тијелима да захтијевају од понуђач да уз понуду достављају записник о извршеном обиласку локације. Такође, не може се захтијевати обавезно обилажење локације, већ се омогућава заинтересираним понуђачима да могу, уколико желе, обићи локацију у термину које одреди угворно тијело у својој тендерској докумнетацији и обавља се истог дана и и исти вријеме са свим заинтересованим понуђачима."

У **другом жалбеном наводу** жалилац осправа тачку 3.2.1.3. тендерске документације наводећи да постављени услов „а који не смије бити старији од три (3) мјесеца од дана објаве обавијести на Порталу ЈН" није у складу са Законом о јавним набавкама, најновијом судском праксом као ни Мишљењем Агенције за јавне набавке. Старост документације коју уговорни орган може захтијевати, односи се искључиво на документацију из члана 45 и 47 Закона о јавним набавкама, а што је експлицитно прописано чланом 72 став 3) тачка а) Закона.

Уговорни орган у изјшњењу наводи:
„Уговорно тијело је урадило ТД водећи рачуна да не изврши нити најмању повреду Закона о јавним набавама. Па тако тврдња Жалитеља да захтјев који се односи на старост докумената односи се искључиво на документацију из чланка 45. и 47. Закона.
Са овом тврдњом Жалитеља се слажемо јер је то јасно и прописано чланком 72.ставак 3) точка а), али исто тако у Закону о јавним набавама није забрањено да Уговорно тијело не може тражити доказ способности понудитеља о обављању професионалне дјелатности да није старије од три мјесеца од дана објаве обавијести о набави. Јер свједоци смо да данас има доста злоупорабе многих докумената. Доказ који смо тражили, а на који се Жалитељ жали, може се тако једноставно добити и без неке знатне накнаде. Па нам заиста није јасно што је намјера Жалитеља кад је ангажирао одвјетника да се жали, јер Уговорно тијело није имало никакву намјеру умањивања транспарентности и конкуренције у провођењу поступка, него је настојало заштитити се од неквалитетне конкуренције."

У вези са предметним жалбеним наводом овај орган упућује да је чланом 46. став (1) Закона о јавним набавкама прописано да уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата/понуђача захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистровани или да обезбиједе посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са предметом набавке.
Ставом (2) истог члана прописано је да се документи из става (1) овога члана признају на територију Босне и Херцеговине, без обзира на којем нивоу власти су издати.

У односу на напријед цитиране одредбе Закона о јавним набавкама, жалбени навод се утврђује **основаним**, с обзиром да је уговорни орган у тачки 3.2.1.3. тендерске документације прописао ограничење које се односи на питање старости документа (Понудитељ је обвезан доставити доказ о регистрацији или документ који је еквивалент изводу из судског регистра којим се доказује да је регистриран за обављање предметне дјелатности, а који не смије бити старији од **три(3) мјесеца** од дана објаве обавијести на Порталу ЈН, са свим битним елементима и податцима о регистрираној дјелатности која је предмет набаве), а који није законом, а ни подзаконским актима прописан захтјев у предметном смислу.

У предметној жалби постављен је захтјев за накнаду трошкова састава жалбе по пуномоћнику Мирољубу Радомировићу, адвокату из Тузле, у износу од 240,00 КМ.
Приликом одлучивања о захтјеву пуномоћника жалиоца за накнадном трошкова састава жалбе, а имајући у виду да је жалба жалиоца усвојена као основана, овај орган је примијенио члан 18. став (2) Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине ФБиХ“, бр. 22/04 и 24/04) који прописује накнаду за поднеске којима се покреће управни поступак, поднеске са чињеничним наводима и образложене приједлоге у непроцјењивим предметима, награда износи 80 бодова и члана 33. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у ФБиХ по којем вриједност бода износи 3 КМ, што укупно износи 240,00 КМ (80 бодова х 3 КМ).
Овај орган своју одлуку је донио у складу са ставом Суда БиХ изнесеним у Пресуди број: С1 3 U 023495 16 U од 16.3.2018. године, а потврђеним у Пресуди апелационог управног вијећа Суда БиХ број: S1 3 U 023495 18 Увп.

Повратак уплаћених средстава на име накнаде жалбеног поступка у износу од 800,00 КМ извршит ће се посебним актом, а у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и повратка накнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама (“Службени гласник БиХ” број: 86/14).

На основу чињеница утврђених у поступку и проведених доказа, сходно члану 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама, овај орган ријешио је жалбу, као у диспозитиву овог рјешења.

Поука о правном лијеку

Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Суду БиХ у року од 30 дана од дана пријема рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
мр. сци. Амар Хаџиомеровић

Доставити:
- Елцом д.о.о. Тузла, заступан по пуномоћнику Мирољубу Радомировићу, адвокату из Тузле
- ЈП Брођанац д.о.о. Читлук
- Евиденција
- а/а